

Stockholm 2016-06-01

Dnr. 2363-2015/16

Finansutskottets delegationsresa till Washington D.C. och San Francisco den 30 april–8 maj 2016

Resans syfte

Finansutskottet beslutade den 11 juni 2015 att med en delegation besöka USA i början av maj 2016 (vecka 18). Med resan ville utskottet närmare studera den digitala ekonomin som växer fram i USA i den andra vågen av informations- och kommunikations-teknisk utveckling. En central frågeställning för resan var vad det är som lägger grunden för det ekonomiska och innovativa klimatet och hur politiken möter de förhoppningar och farhågor som den digitala ekonomin väcker. Utskottet ville även studera budgetprocessen på den federala nivån, utvecklingen i den amerikanska ekonomin och hur finanskrisen påverkat regleringen av de finansiella marknaderna.

Redogörelse för resan

Resan inleddes med en introduktion av den nationella ekonomin och den aktuella inrikespolitiken i Washington DC (1–3 maj) och följdes av ett besök till San Francisco (4–7 maj) i syfte att studera den digitala ekonomin.

Delegationens sammantagna bedömning är att resan uppfyllde sina syften.

Washington D.C.

Efter välkomnande från ambassadören på House of Sweden informerades utskottet om ambassadens arbete och syn på inrikespolitik, handel och ekonomi. Sedan gav Dr. Susan Lund, MGI Partner på McKinsey & Company, och Dr. Robert Atkinson, President of Information Technology and Innovation Foundation, en introduktion till den digitala ekonomin och globaliseringen. Det konstaterades att den digitala ekonomin inte bara berör it-sektorn utan omvandlar samtliga samhällsområden och sektorer. Det pågår en revolutionerande process som McKinsey liknar vid elektricitetens spridningseffekter. Sedan finanskrisen har varuhandeln stagnerat. I dag består globala flöden huvudsakligen av tjänster och data. Enligt Dr. Atkinson är innovation en vägledande princip i USA, medan Europa utgår från en återhållsamhetsprincip inom ramen för etablerade lagar och normer.

Efter detta besökte utskottet Keith Hall, chef för kongressens oberoende budgetkontor (CBO), som redogjorde för USA:s statsfinansiella utmaningar, där bl.a. det stora budgetunderskottet lyftes fram. Dagen avslutades med ett möte på Congressional Research Service, som förser kongressen med beslutsunderlag, och en överblick av den amerikanska maktfördelningen, budgetprocessen och kongressens syn på Europa. Under diskussionerna bekräftade de bl.a. att det finns ett särskilt intresse för svensk ekonomi, utbildning och tech-industri.

Andra dagen träffade utskottet Federal Reserve Boards internationella avdelning för att diskutera den makroekonomiska utvecklingen och internationella penningpolitiska utmaningar. Därefter träffade utskottet IMF där Thomas Östros, exekutivdirektör för det nordisk-baltiska valkretskontoret, gav en introduktion till fondens arbete och kontorets roll följt av ett möte med IMF:s ekonomer som bevakar den amerikanska ekonomin. Besöket i Washington avslutades med lunch på residenset för att diskutera president- och kongressvalet med Dr. John Fortier, valexpert från tankesmedjan Bipartisan Policy Centre.

San Francisco

Besöket inleddes med välkomnande från generalkonsul Barbro Osher, redovisning av Business Swedens verksamhet och en introduktion till innovationsklimatet i Bay Area från Sean Randolph, Senior Director på the Bay Area Council Economic Institute. Dr. Anne Lidgard och hennes medarbetare på Nordic Innovation House gav en mycket insiktsfull beskrivning av nordiska företags förutsättningar och erfarenheter i Palo Alto. Dessa presentationer gav en värdefull inblick i den lokala kontexten inför de efterföljande studiebesöken.

Under tre arbetsdagar genomfördes sedan studiebesök på olika företag verksamma i Bay Area: Airbnb, Chain Inc., Lyft, Facebook och Tesla, universiteten Stanford och Berkley samt tankesmedjan Institute for the Future. Detta gav en bra balans och en känsla för det centrala samspelet mellan näringsliv och akademisk forskning. Flera av dessa företag arbetar dessutom konkret med framtidsområden som 3D-printing, artificiell intelligens, autonoma fordon, big data, fintech och sharing economy. Konsulatet och Vinnova hade valt ut svenska medarbetare och studenter på företag och universitet som förmedlade ett värdefullt komparativt perspektiv på förutsättningarna i Sverige och Silicon Valley.

Silicon Valley beskrivs som ett unikt ekosystem av aktörer bestående av näringsliv, universitet och investerare. Vidare finns en kultur där man delar med sig av kunskaper och nätverk. Att ha misslyckats betraktas som en merit, en nödvändig erfarenhet på vägen till framgång. På ledamöternas frågor om jämställdhet framkom dock tydligt att Silicon Valley domineras av en manlig kultur som inte beaktar balansen mellan arbetsliv och familjeliv eller fritid.

Flera amerikanska motparter i San Francisco menade att Sverige nått långt i ett europeiskt perspektiv. Facebook redogjorde för huvudskälen till att lokalisera delar av sin verksamhet i Luleå, där förutsägbarhet, kostnad och utbildning lyftes fram som förutsättningar för företagets möjligheter att växa. De välkomnade även EU:s digitala inre marknad där Sverige varit pådrivande. Tesla upprepade betydelsen av förutsägbarhet för strategiska investeringsbeslut och ser fram emot att Volvo börjar utveckla elbilar.

BILAGA 1

Finansutskottets delegation:

Monica Green (S) – delegationsledare

Ingela Nylund Watz (S)

Hans Unander (S)

Adnan Dibrani (S)

Janine Alm Ericson (MP)

Jan Ericson (M)

Maria Malmer Stenergard (M)

Erik Ullenhag (L)

Jakob Forssmed (KD)

Peter Helander (C)

Utöver dessa deltog två tjänstemän från finansutskottets kansli.

BILAGA 2

Program**Washington D.C.*****Lördag 30 april***

12:20	Flyg från Kastrup.
15:00	Ankomst till Dulles International Airport (IAD).

Söndag 1 maj

14:00	Privat guidad visning av Washington D.C.
19:00	Gemensam avstämningsmiddag på Martin's Tavern.

Måndag 2 maj

9:15	Visning av House of Sweden och information om temaverksamheten.
10:00	Möte med ambassadör Björn Lyrvall med medarbetare på ambassaden.
11:00	Möte med Dr. Susan Lund, MGI Partner, McKinsey & Company, Washington DC.
12:30	Lunchdiskussion med Dr. Robert Atkinson, President of Information Technology and Innovation Foundation.
14:00	Möte med Congressional Budget Office.
15:30	Möte med Congressional Research Service.

Tisdag 3 maj

9:00	Möte med Federal Reserve.
10:30	Möte med Thomas Östros, exekutivdirektör, nordisk-baltiska valkretskontoret, IMF.
11:15	Möte med USA-desken på IMF.
12:30	Lunchmöte på ambassadörens residens med Dr. John C. Fortier, Director, Democracy Project, Bipartisan Policy Center.
17:20	Flyg till San Francisco.

San Francisco

Tisdag 3 maj

20:06	Ankomst till San Francisco International Airport (SFO).
-------	---

Onsdag 4 maj

9:00	Möte på Business Sweden med Barbro Osher, honorär generalkonsul, Ann-Sofie Safa, Manager Business Sweden San Francisco och Sean Randolph, Senior Director, The Bay Area Council Economic Institute.
11:00	Möte på Airbnb.
14:00	Möte på Chain Inc.
16:00	Möte på Lyft.
19:00	Middag hos generalkonsul Barbro Osher.

Torsdag 5 maj

9:30	Möte på Facebook.
11:30	Lunchmöte på Nordic Innovation House med Anne Lidgard, Vinnova och Donnie SC Lygonis.
13:30	Möte på Institute for the Future.
15:00	Besök på Stanford och Wallenberg Hall.
16:00	Besök på the d.school, Stanford.
18:00	Middag på Buck's of Woodside med inbjudna gäster.

Fredag 5 maj

9:00	Möte på Tesla.
12:30	Lunchmöte om den digitala ekonomin, University of California at Berkeley, Haas School of Business.
14:30	Besök på UC Berkeley Art Museum & Pacific Film Archive (BAMPFA).

Lördag 7 maj

10:00	Besök Muir Woods National Monument.
17:35	Flyg till Kastrup.

Söndag 8 maj

13:15	Ankomst Kastrup.
-------	------------------